

Fruiters

Aranya roja (*Panonychus ulmi*)

Si observem abundant posta hivernal sobre la fusta de les nostres plantacions de fruiters, es recomana la realització d'un tractament amb oli de parafina, sempre abans de la floració.

Abans de fer qualsevol tractament acaricida comprovarem la presència de fauna auxiliar, ja que, si tenim poblacions estables de fitoseïds, els nivells poblacionals d'àcars perjudicials seran baixos.

FRUITERS DE PINYOL

Cuc capgròs (*Capnodis tenebrionis*)

Els principals atacs d'esta plaga els trobem en plantacions, tant jòvens com velles de secà.

Una pràctica cultural important és l'arrancada i crema d'arbres afectats, eliminant també les arrels.

En plantacions de secà, la sola detecció de la seua presència recomanarà la realització d'un tractament insecticida amb *acetamiprid*. Esta aplicació es podrà fer coincidir amb algun tractament contra pugons.

Pugons

Es recomana fer un tractament al final de la floració. En estos moments les poblacions són baixes i encara no es troben protegides per les fulles, per la qual cosa s'exercirà un bon control.

Trips

Observar les poblacions d'esta plaga durant la floració i si observem una ocupació igual o superior al 2 % de flors ocupades, es recomana la realització d'una aplicació insecticida. Este tractament es realitzarà a l'inici de la caiguda de pètals i es repetirà a l'expulsió del collarí.

Ametler

Malalties

En zones en les quals l'any passat va haver-hi atacs de malalties fúngiques (clivellat-perdigonat i arrufat-abonyegat), especialment en zones de fons humits i poc airejats, és previsible comptar amb un inòcul important de micelis i espores en les clivelles de les branques i entre les escates de les gemmes per a enguany, que amb temperatures suaus i humitat alta en l'inici de la brotada afavorirà el desenrotllament d'estes malalties.

Per a controlar estes malalties, és important protegir els arbres amb tractaments fitosanitaris en el moment de prefloració-quallat. Per a això, pot usar-se algun plaguicida amb les matèries actives següents:

Clivellat-perdigonat: *difenoconazol*, *piraclostrobin*+*boscalida* i productes cúprics

Arrufat-abonyegat: *difenoconazol*, *dodina*, *piraclostrobin* + *boscalida* i productes cúprics.

*Nota: és important comprovar que la formulació que utilitzarem està autoritzada per al seu ús contra estes malalties en ametler.

Ametler afectat per clivellat

Ametler afectat d'abonyegat

Vespeta de l'ametler (*Eurytoma amygdali*)

S'acosta el moment d'eixida dels adults de les ametles afectades de l'any passat. És important fer un seguiment setmanal de l'evolució: larva, crisàlide blanca, crisàlide negra i adulta.

Larva, crisàlide blanca i crisàlide negra.

Quan predominen els adults en obrir les ametles, cal ajustar el moment de la seua eixida a l'exterior. Per al que s'ha de confeccionar un evolucionari en el qual introduïrem les ametles afectades, la qual cosa permetrà detectar el moment en el qual comencen a eixir els adults a l'exterior. Als 4-5 dies de les primeres eixides d'adults serà el moment de fer els tractaments fitosanitaris.

Per a més informació sobre esta plaga pot visionar el vídeo següent i consultar la Resolució de 5 de desembre, de la Direcció General de Producció Agrícola i Ramadera, per la qual es deroga la Resolució de 28 d'abril de 2020, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i es declara una actualització de la situació de la plaga de la vespa de l'ametler *Eurytoma amygdali* (Enderlein) en el territori de la Comunitat Valenciana i s'adopten mesures fitosanitàries de control:

<https://portalagrari.gva.es/va/agricultura/plagas-con-medidas-especiales-de-control>

Evolucionari col·locat en arbre

Notes informatives

SCIRTOTHRIPS

Recentment s'ha elaborat l'estratègia de control recomanada en parcel·les amb problemes de Scirtothrips en els cultius següents:

Cítrics:

<https://portalagrari.gva.es/documents/366567370/368359212/20260216+ESTRATEGIA+CONTROL+Scirtotrips+aurantii+CITRICS+2026+Val.pdf/33f00a0d-716c-f248-a8e9-72189818f6d1?t=1772553736857>

Caqui:

<https://portalagrari.gva.es/documents/366567370/368359206/20260302+ESTRATEGIA+CONTROL+Scirtothrips+CAQUI+val.pdf/a85f5f98-092d-4c53-ea00-537111e23732?t=1772553609380>

Magraner:

<https://portalagrari.gva.es/documents/366567370/402880247/20260302+ESTRATEGIA+CONTROL+Scirtothrips+Granado+val.pdf/5bf5707a-af13-b280-2e51-68552d85a586?t=1772553671127>

Raïm de taula:

<https://portalagrari.gva.es/documents/366567370/368359197/20260303+ESTRATEGIA+CONTROL+Scirtothrips+Ra%C3%AFm+de+taula+val.pdf/7e98d7d4-a162-9204-d418-6a234ea31f5f?t=1773077309523>

També s'ha iniciat a la fi de febrer els seguiments de *Scirtothrips aurantii* en diverses parcel·les sobre els cultius esmentats:

[Seguiment *Scirtothrips aurantii* - Portal Agrari - Generalitat Valenciana](#)

VIRUS DE LA CLOROSI NERVIAL GROGA (CYVCV)

QUÈ ÉS

El *Citrus yellow vein clearing virus* (CYVCV) és un **virus emergent** dels **cítrics** que es va observar per primera vegada al Pakistan en 1988 en llimeres (*Citrus limon*) i tarongers amargs (*C. aurantium*). Posteriorment, es va detectar a l'Índia (1997), Turquia (2000), la Xina (2009), l'Iran, Corea i altres països asiàtics i va mostrar una expansió progressiva. Recentment, es va confirmar la seua aparició a Califòrnia (2022), primera detecció fora d'Àsia, i Itàlia (2024), on es van detectar diversos cítrics simptomàtics en un jardí privat. A Espanya, es van detectar els primers símptomes en llimeres a la fi de 2025 i es va confirmar la seua presència a Catalunya i a la Comunitat Valenciana.

El CYVCV pertany al gènere *Potexvirus* i provoca un conjunt de símptomes en fulles molt característics. Les plantes infectades presenten un aclariment molt marcat de les nervadures de les fulles (grogor intensa), distorsió foliar, taques anulars i, en casos avançats, necrosi venosa. La bibliografia indica que, en arbres de llima afectats, els fruits poden presentar deformacions, irregularitats externes i pèrdua de qualitat comercial.

Els estudis realitzats en altres països indiquen que el CYVCV pot reduir la producció en llima. El CYVCV no sol produir símptomes ni danys en tarongers i mandariners, encara que estos poden actuar com a reservori del virus.

El CYVCV no té tractaments curatius, per tant, quan un arbre s'infecta roman malalt durant tota la seua vida i pot ser font d'inòcul per a altres arbres. El virus, a més, es transmet per empelt, mitjançant eines de tall i per insectes vectors, la qual cosa fa molt difícil frenar la seua dispersió en les regions on s'establix la malaltia.

Encara que el CYVCV no està regulat com a plaga de quarantena en la UE, des de 2022 està inclòs en la Llista d'Alerta de l'Organització Europea i mediterrània per a la Protecció de les Plantes EPPO.

ESPÈCIES AFECTADES

El CYVCV infecta la majoria d'espècies, conreus i híbrids de cítrics, encara que només s'han descrit símptomes i danys en llimera (*C. limon*), taronger amarg (*C. aurantium*) i llimes (*C. latifolia*). S'ha detectat també, de manera asimptomàtica sense causar danys, en mandariner, taronger, híbrids i cítrics ornamentals. A més, s'ha citat un cas en vinya (*Vitis vinifera*) a Turquia, on s'ha associat a necrosi foliars i reducció del creixement. El virus també pot estar present en plantes silvestres asimptomàtiques com *Malva sylvestris*, *Ranunculus arvensis* (ranuncle, gates rabiosa o botó d'or), *Sinapis arvensis* (mostassa silvestre) i *Solanum nigrum* (morella negra o herba mora), que poden actuar com a reservori.

COM ES PROPAGA

El virus CYVCV pot transmetre's per diferents vies:

- a. **Insectes vectors:** fins a la data s'han reportat els **pugons** *Aphis spiraecola*, *A. aurantii*, *A. craccivora*, *A. gossypii*; i la **mosca blanca** dels cítrics *Dialeurodes citri*. La majoria d'estos vectors són freqüents i abundants en les nostres plantacions.

b. Material vegetal infectat: plançons, estaques, empelt de gemmes i varettes.

c. Transmissió mitjançant **ferramentes de tall** contaminades.

d. No hi ha evidència de transmissió per llavor.

Insectes vectors que poden transmetre CYVCV:

A: Dialeurodes citri, B: Aphis spiraecola, C: Aphis gossypii
(Font: IVIA, C. Monzó)

SÍMPTOMES I DANYS

Els símptomes foliars més característics del CYVCV en llimes i taronger amarg consisteixen en:

- Clorosis molt accentuada en les nervadures de les fulles, de color groc, principalment, en nervadures secundàries.
- Abonyegadures i corbament de les fulles.
- Ocasionalment, taques cloròtiques en forma d'anell i enfosquiment i necrosi de les nervadures en el revers de les fulles.

En llima s'han descrit també símptomes en fruits com malformacions, reducció de calibre i pèrdua de qualitat. Estos símptomes encara no s'han observat en la Comunitat Valenciana.

En infeccions greus, els arbres de llima afectats poden mostrar afebliment i reducció de la producció.

Els símptomes del CYVCV en llima poden variar segons la varietat, els ceps virals i les condicions ambientals, com la temperatura, i en l'estiu, presenten menys severitat.

Símptomes de CYVCV en fulles de llimera.

Símptomes de CYVCV en fulles de llimera.

Brot de llimera amb símptomes de CYVCV (Font: IVIA)

Síntomes de CYVCV en fulles de llimera

RECOMANACIONS PER A LA SEUA PREVENCIÓ

En els llocs on encara no s'ha establert el virus, la millor forma de control de la malaltia és l'aplicació de **mesures de prevenció**:

- Es recomana usar **material certificat i sotmés a control oficial** i evitar l'ús de material vegetal procedent de parcel·les comercials o d'altres estats membres que no tinga categoria de certificat.
- Fer **prospeccions periòdiques** de la possible aparició de símptomes en parcel·les, viviers i jardins, preferentment en llimera i taronger amarg.
- **Intervencions fitosanitàries** (tractaments per a reduir l'abundància de vectors): <https://portalagrari.gva.es/va/agricultura/boletin-de-avisos>
- Fer un **maneig agronòmic adequat** (regs i fertilització equi-

librada, gestió agronòmica per a evitar brotades secundàries que afavorixen la presència de pugons i mosques blanques, eliminació de males herbes descrites en el punt anterior com a reservori del virus, etc.).

- **Desinfectar les ferramentes de tall** entre parcel·les. Retirar, en primer lloc, les restes de residus orgànics amb aigua i sabó o detergent. Posteriorment, desinfectar amb una dilució de lleixiu en aigua d'1:9 durant més de 5 minuts, alcohol isopropílic al 70-100 %, peròxid d'hidrogen (aigua oxigenada) o amoníac quaternaris, etc.
- Mantindre **registres de traçabilitat** de lots de viver i passaports fitosanitaris del material vegetal de reproducció.
- En viviers: reforçar les **mesures de bioseguretat** (producció sota protecció física, instal·lació de dobles portes, restriccions d'entrada de personal, intensificar els tractaments d'insecticides enfront dels vectors), extreure la vigilància de qualsevol símptoma sospitós, així com analitzar el material vegetal de reproducció de cítrics.
- La **introducció de material vegetal** de reproducció de cítrics procedent de països tercers està, excepte en casos molt excepcionals, **prohibida en tota la Unió Europea**.

QUÈ FER EN CAS DE SOSPITA

En cas de sospita de símptomes de la malaltia, contacteu amb l'Oficina Comarcal Agrària de la vostra zona o bé amb les diferents oficines del Servei de Sanitat Vegetal de la GVA.

SERVICI DE SANITAT VEGETAL

Av. d'Alacant, s/n, 46460 Silla – València

spf_silla@gva.es

Secció de Certificació Vegetal – Viviers ROPVEG

C/ Democràcia, 77, CA 90 – Edif. B3 – 46019 València

certificacion_vegetal@gva.es

Servici Sanitat Vegetal Alacant

EEA Elx – Carretera Elx – Dolores Km. 1, 03290 Elx – Alacant

sanidadvegetalalicante@gva.es

Servici Sanitat Vegetal Almassora

Polígon Industrial Millars, C/ Comerç, 7, 12550 Almassora – Castelló

svalmassora@gva.es

Pot obtenir esta nota informativa en l'enllaç següent:

<https://portalagrari.gva.es/documents/366567370/401866643/20260210+NOTA+INFORMATIVA+CYVCV+GVA+val.pdf/5a612471-3ac8-8e7b-5c8c-3b53d355d736?t=1770757134082>

GENERALITAT
VALENCIANA

Alacant

Ctra. Elx-Dolors, CV-855 Km. 1
Estació Experimental Agrària Elx / Elche
Secció Sanitat Vegetal
03290 Elx / Elche
Tel. 96 690 79 99
sanidadvegetalalicante@gva.es

Secció de Certificació Vegetal

Carrer de la Democràcia, 77.
Ciutat Administrativa 9 de Octubre
Edif. B3 -2on planta - 46018 València
Tel. 96 124 72 69

Castelló

C/ Comerç, 7
12550 Almassora
Tel. 96 455 83 42/43
svalmassora@gva.es

València

Av. d'Alacant, s/n.
Apartat 125
46460 Silla
Tel. 96 120 76 90 / 91
spf_silla@gva.es

Informació toxicològica

Tel. 91 562 04 20

Internet <https://portalagrari.gva.es/va/agricultura/boletin-de-avisos>